Ч. 176 Середа 6 (18) серпня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Вісти політичні.

(Віденьский кореспондент „Руслана“ о ситуациї. — Верґані о собі і др. Люеґер о нім. — Цісар Вільгельм і Феликс Фор. — По француско-італіяньскім поєдинку).

Віденьский кореспондент „Руслана“ так доносить про теперішну ситуацию:

„Вчера мав я нагоду розмавляти з одним визначним лїбералом німецким, членом висшої палати про ческо-німецку справу. Недавно пробував він в північних Чехах і своїми очима дивив ся на подїї, які там з кождим днем яскравїйше проявляють ся. Цїлі товпи індивідуїв, казав він, жиють лише з аґітациї (очивидно в наємній службі Шенерера) і підбурюють людність, ходячи від хати до хати. Тимто становище лїбералів стало зовсім трудне і они попали в неволю Шенерера. Німецке касино в Празї, що до недавна ще під проводом такого Шмейкаля а тепер Шлезінґера мало рішаючий голос в німецких справах в Чехах, нинї втратило зовсім своє значінє, а найвисшу команду обняв Шенерер із своїм штабом ґенеральним. Шенерер є расовим ворогом жидівства і бажає тепер німецку полїтику звести на чистий від жидівства шлях. Не має він вправдї сили, прогнати жидів з Чех, але хоче їх усунути від всякого впливу на справи політичні, який они доси мали через лїбералів. Та проґрама Шенерера заганяє лїбералів в дуже трудне становище. Сей рух антисемітский, до недавна відомий лише в долїшній Австриї, почав ся в Чехах з Райхенберґу, надавши ему німецко-національне пятно і утворив поле до аґітациї для Шенерера, котрий там кинув ся на рік перед виборами до ради державної і вправдї вспів лїбералам забрати лише пять мандатів, але так налохав їх, що лїберали в Чехах попили за струєю Шенерера.

В таборі лїбералів настала тепер скрутна година. Межи ними кипить і підготовлює ся розділ. Одні є ще тої думки, що треба дальше гладити Шенерера, може вдасть ся его замапити до лїберального табору, другі, знаючи его антисемітске завзятє, бажають ратувати ще окруховини лїбералізму і надумують ся зірвати з Шенерером, та наново вивісити лїберальний, хоч як пошматкований прапор.

Говорять, що ґр. Бадені ще перед виїздом до Буска, коли мала відбути ся в Празї конференция німецких послів, бажав звести разом мужів довіря, щоби розмовили ся про ческо-німецку угоду. Мужі з німецкого табору під грозою Шенерерівскої анатеми мали, як сей член висшої палати мене запевняв, відказати ся від участи в таких переговорах. Очивидно, що не може бути мови при таким настрою про надзвичайну сесию ческого сойму, на котрій мала би перевести ся ческо-німецка угода після проєкту N. fr. Presse. Ій вже за тяжко двигати осоружне ярмо Шенерерівске і тому зітхає за угодовими переговорами, хоч і рівночасно для популярности накликує: перше скасувати язикові розпорядженя. Треба бути дуже наївним, щоби повірити в те, що яке небудь правительство могло би скасувати розпорядженя видані за відомостию і з дозволу Корони.

Отже в такім зачаровании крузї обертає ся вся справа, а тимчасом наспіває пора до полагодженя неминучих справ, без котрих державна машина не могла би фунґувати. Буджет австрийских країв, спільний буджет державний і делеґациї, продовженє провізоричне угоди австрийско-угорскої, не згадуючи вже про иньші пильні справи, мусять бути полагоджені. Правительство вичерпало всї способи зближеня двох ворожих таборів для мирних переговорів і все безуспішно. Меньшість парляментарна хоче грати ролю більшости і тероризувати єї та знївечити головні основи парляментаризму, а тимчасом найбільшу шкоду з сего має населенє, мають податники, котрі відповідають своєю надшарпаною кишенею за ту бутну игру тевтоньских обструкцийників“.

Процес пос. Верґанї'го редактора ґазети Deutsch. Volksblatt, антисеміта зпершу з табору Шенерера а опісля з табору дра Люеґера, против Шенерера і двох его товаришів закінчив ся тим, що суд увільнив обжалованих, а тим і признав, що они поставили доказ правди о тім, що Верґані єсть девфравдантом. Верґані як вже звістно зложив мандат посольский і всї почетні уряди, в своїй ґазеті умістив таку оповістку: Всї процеси проти 13 журналїстів я відкликав, позаяк головні виновники уйшли кари. Я зложив всї почести і уряди але мою честь держу високо як завсїгди і буду єї противь кождого боронити. Панів Арноштa, Вольфа і Шенерера взиваю: Хто з тих панів має відвагу, нехай поважить ся ще раз оголосити в „Ostdeutsche Rundschau“ статию „Спроневірене Верґанї'го“. Виглядаю нового процесу з більшим довірєм, як мої „побідителї“.

22)

Пан Капустянна Головка шукає своєї жінки.

(З француского — Поль де Кока).

(Дальше).

Капустянна Головка, задиханий кричить до контрольора: Вже знов та сама істория — не хоче мене пустити — того вже за богато! Ви хочете собі сьміх з мене робити!

— Та бо вже й нам того за богато, мій пане; Ви нам що хвиля не даєте спокою. — Таких трох як Ви могли би цїлий театр перевернути до гори ногами.

— Як то, перевернути до гори ногами — я хочу лиш, щоби мене пустила на бальконн.

— Непорадна година з Вами! — Покажіть свій білет! А то-ж що знову, Ви приходите з третої ґалериї? Якого-ж чорта Вами аж туди шибало?

— Я готів видїти — але не видів нїчого.

— Чому-ж не можете вже раз рішити ся, яке місце хочете мати.

— Та же вже цїлу годину кладу Вам в голову, що хочу на балькон.

— Кажу Вас завести на балькон, але там вже сидїть.

— Якийсь слуга театральний веде Капустянну Головку на балькон і каже его там впустити. Наш селюх не знаходить вже тут людий, що свищуть на свої пси. Нечисленне товариство тут, видко, якесь приличне. Капустянна Головка сїдає собі в другім рядї: І знову зачинає шукати по цїлім театрі дами, котра би була подібна до его Елеонори. — А що зі штуки не розуміє нїчого, бо доси не слїдив за єї ходом, то відзиває ся до сидячого побіч него якогось пана:

— Публика якось все ще не сходить ся; театр буде порожний.

Усьміхаючись відповідає ему той пан: Коли Ви хочете тут нинї видїти богато публики, то мабуть будете мусїли довго чекати.

— А прецї ґазета так під небеса вихвалювала сю штуку і заповідала випроданий театр.

— Коли схочете вірити таким ґазетярским рекламам, то Вас нераз обдурять.

— Коли так, то хиба не можна вже на нїщо спустити ся.

Щоби трохи розірвати ся, виймає Капустянна Головка з кишенї табатєрку, котру купив собі намісто тої, що ему украли. Єсть то зовсім звичайна, кругла табатєрка з дерева, але за кождий раз, коли єї отвирати, то она видає такий голос, як би верещала мала дитина.

Тим голосом звертає він загальну увагу на себе. — Одні сьміють ся; другі зачинають ганьбити. — З партеру кричать: Тихо там на бальконі! а з „раю“ відзивають ся: Кладїть дитину спати!

Капустянна Головка і не здогадує ся, що то до него відносить ся, заживає нюх табаки і так собі думає: Длятого, що я повірив ґазеті, то лишив мої суниці, не випив кави і купив білет за двайцять франків, а то все лиш з обави, що не дістану місця. Красна би то була істория, як би я був не відобрав своїх двайцять франків; я би був не знав, що собі зробити! — А то що, з помежи публики кличе хтось знов псів?! — Мусїли їх богато сюди привести, а они позалазили десь попід лавки, бо я не видів анї одного. Штука мене не бавить — хиба зажити знов табаки.

В его руках показує ся знов табатєрка і пищить. — Всї дивлять ся, хто то таке вираробляє, настає сьміх; з партеру чути голос: За двері з ним! — Роздає ся свист многих людий, що свищуть на свої пси.

Нараз з'являє ся контрольор на бальконі і звертає ся до Капустянної Головки: Мій пане, то Ви заєдно даєте знак до криків; коли не перестанете, то будемо мусїли випросити Вас за двері.

— Що Ви менї тут щось плетете? — Я даю знак до криків! Я прецї сиджу зовсім тихо — не говорю нїчого — псів тут не впроважував та й не свищу на них.

— Ви так лиш удаєте, як би не розуміли. Маєте при собі якийсь інструмент, котрого в театрі не уживає ся.

— Не маю нїякого інструменту при собі.

— Все одно, мій пане. — Я Вам вже своє сказав; не зачинайте знову, бо будете мусїли вийти з театру.

— Чого не маю знову зачинати?

Контрольор пішов, а Капустянна Головка муркотить собі під носом: В сїм театрі якось не дуже чемно обходять ся з публикою. — Господь знає чого они від мене хотять. Я заплатив ретельно за свій білет — а то ось перепалка з контрольором, відтак з послугачками від льож — кажуть, що я даю знак до криків, а я того всего не розумію. Але що то он-

Др. Люеґер, довідавшись о вироку в процесї Верґаніґо, сказав, що вирок той зовсім не зміняє єго довіря до Верґаніґо і єго почести для него. Вчера знов відбула ся у Люеґера конференция християньскої партиї, на котрій ухвалено, що партия має до Верґаніґо таке саме довірє, як мала доси. Постановлено також порушити в Радї державній справу партийности предсїдателя трибуналу в процесї Верґаніґо.

Цїсар Вільгельм виїхав з Петербурга а Феликс Фор має там приїхати. Що з того вийде? „Ґражданін" кн. Мещерского, орґан російского двору так відзиває ся: Судячи з вражінь, які цїсар Вільгельм зробив тут своєю особою, треба сказати, що єго подорож мала в собі щось висшого, як лиш саму гостину; була то виміна полїтичних поглядів на положенє в Европі, она дала цїсареви нагоду позискати собі симпатию російскої суспільности і була подїєю, котра увінчала то бажанє повним успіхом. То вражінє єсть поважне; оно скріпляє в кождім Росиянинї переконанє, що в часї, коли цар буде того потребувати, знайде в своїм достойнім сусїдї вірного приятеля, на котрого можна спустити ся. В межинародній полїтицї має таке вражінє свою вартість і який би за дві недїлї опісля не настав ентузиязм в честь російско-французкої симпатиї, він не затре анї не ослабить тревалости симпатичного вражіня, яке зробив нїмецкий цїсар.

Вість о щасливім виходї поєдинку ґр. Турину з кн. Орлеаньским викликала в цїлій Італїї великий ентузиязм. В Римі войско і нарід на вість о тій „побідї" підняли оклики: Най жиє Італїя! Славно, конте ді Торіно! — В Турині зробила людність міста величаву овацию. В виду такого кінця поєдинку заявив ґен. Альбертоне, що вже відступає від свого поєдинку з кн. Орлеаньским.

Новинки.

Львів дня 17-го серпня 1897.

— **Іменованя.** Ц. к. краєва Дирекция скарбу іменувала дальше: ад'юнктами податковими в XI ій клясї ранґи: укваліфікованого підофіцира жандармериї Ант. Бехметюка, укваліф. підофіцира рах. 9 п. піхоти Романа Фаньора; практикантів податкових: Стеф. Гучковского, Казим. Домбровского, Петра Поколиньского; укваліф. підоф. рах. 10 п. драґонів Вільг. Джимуховского; практикантів податкових: Спирид. Литвиновича, Сев. Саїка, Сев. Іваницкого; укваліф. підоф. рах 58 п. п. Павла Скородиньского, практик. подат. Том. Стрільбицкого; провізоричних ад'юнктів податкових Йос. Совіньского і Ів. Шиманка; укваліф. підоф. рах. 10 п. драґонів Еразма Лазаревича; дальше практикантів податкових: Ів. Токаря, Ів. Федора, Фр. Валїґуру, Винк. Ґодулю, Ів. Гаївского, Ів. Геллера, Стан. Воюцкого, Петра Сулиму, Філярета Кмициевича, Ром. Бабиньского, Ів. Коржиньского, Ів. Михалевича, Стеф. Залісиньского, Ант. Пазюка, Йос. Недїльского, Стеф. Барапецкого, Едв. Билицю, Стан. Яремовича, Володим. Юркевича, Раймунда Коритовского, Луку Жолондка, Каз. Каміньского, Стан. Бурнатовича, Вас. Фірмана, Володим. Железівского, Ант. Кондийовского, Тому Якубця, Никол. Стеткевича, Винк. Бартля, Вік. Синьковского, Володис. Ружицкого, Павла Байстра, Корн. Кокоциньского, Болесл. Воляньского, Кар. Ржаского, Вартол. Порембу, Еразма Чежовского і Атан. Менциньского. *(К. б.)*

— **Конкурс.** В рускім дївочім інститутї під управою СС. Василиянок у Львові можуть бути в сїм роцї шкільнім поміщені учениці чи то шкіл виділових, чи учительскої семинариї під слїдуючими услівями: Місячна плата за удержанє, сьвітло і опал 20 зр., за пранє 1 зр. Біле в числї відповіднім має бути назначене початковими буквами дотичної інститутки. Близші інформациї як також зголошеня найдальше до 20-го с. м. приймає заряд при улици Зибликевича ч. 24.

— **Огні.** В Огинії згоріло 9-го с. м. десять жидівских домів. Огонь грозив цїлому ринкови, рускій церкви і приходству, але робітникам з фабрики машин удалось усунути небезпечність. Причиною була неосторожність.

— **200 зр. нагороди.** Властитель центральної каварнї в Коломиї п. С. Ґіриґори згубив дня 10-го с. м. портмонетку з квотою 1.030 зр., між котрими була і тисячка: з нїмецкої сторони мала цифру 1085, а з угорскої нумер 24204, а коли-б через донесенє гроші ті єму звернули ся, жертвує 200 зр. нагороди.

— **Коли хто забудько.** Однїй панї, що сими днями приїхала берлиньско-вроцлавским поїздом до Кольфурта, приключила ся така пригода. Коли пересїдала ся до ґожелицкого поїзду, забула в поспіху в першім поїздї свій капелюх. Пішовши на другий конець перона сїла тут до поспішного поїзду, що відходив до Берлина, замість сїсти до ґожелицкого поїзду. Коли кондуктор звернув її увагу на то, она вибігла з поїзду, але забула в нїм свою хустку. Сївши щасливо до поїзду, котрим її дїйстно треба було їхати, і помістивши свої пакунки, спостерегла ся, що нема капелюха і хустки. Біжить отже чим скорше до поспішного поїзду, щоби звідтам взяти насамперед свою хустку. Ледви що добігла, коли в тій хвили поїзд рушає і відходить до Берлина, біжить до вроцлавского поїзду, а той вже також поїхав. Наконець заким ще змогла добічи до ґожелицкого поїзду, рушив і той, з її пакунками, лишаючи її саму на стациї.

Дурисьвіт. Слїдуюча пригода трох Росиянок, що в червни приїхали були до Відня, нагадує живо пригоду Капустяної Головки з повісти, котру тепер друкуємо в наших фейлетонах, а віденьска полїция слїдить тепер за дурисьвітом в родї Ернеста з повісти Поль де Кока. Дня 23 червня с. р. приїхали були до Відня три Росиянки і задержались тут, щоби оглянути місто і єго займавости. Вийшовши на місто не знали куди іти до вотивної церкви, котру хотїли оглянути і спитали якогось молодого чоловіка, котрого случайно стрітили, о дорогу. Той молодець, літ може за 25 показав ся так чемним, що обіцяв ся повести їх аж до згаданої церкви. По дорозї представив ся дамам; казав, що називає ся Климентий фон Песлер, що єсть технїком, має скромне заняте в мінїстерстві торговлї і дістає маленьку платню, а що має лиш через два днї на тиждень роботу в своїм урядї, то в прочих днях удїляє приватних лекций. Дамам той услужливий молодець дуже сподобав ся, тим більше, що він до свого назвиска додавав ще слївце „фон" („з", що нїби означає шляхотске походженє). Через чотири днї був той Песлер провідником дам у Віднї. Дня 27 т. м. постановили дами їхати дальше за границю і вибрали ся на двірець. Песлер вже чекав тут на них. Він обіцяв ся надати їх пакунки на зелїзницю і они віддали єму два куфри і кіш та дали ще 4 зр. на оплату, а самі пішли до поїзду та посїдали у ваґонї чекаючи, що Песлер принесе їм до ваґона рецепіси на їх пакунки. Але Песлера як нема так нема. Наконець поїзд рушив в дорогу а Росиянки потїшали ся тим, що Песлер

там в тій закратованій льожі, якийсь дамский капелюх, білий з рожевим, зовсім подібний до того, який мала на собі моя Елеонора. Шкода, що решітка не підтягнена висше. Не можу дами видїти з лиця. Мій Боже, як би то була моя жінка — а капелюх певно той сам. Менї здає ся, що з нею єсть ще хтось — якийсь пан! Треба хиба перейти на партер, на противну сторону. Коли висуну ся досить далеко на перед, то переконаю ся добре, чи то моя Елеонора. — Я готов гордо приступити до неї і сказати: Добрий вечер, ласкава панї! Найпокірнїйший Ваш слуга.

Але заким підемо за Капустяною Головкою на сїй єго новій вандрівцї, вернїм ся до того пана, що то пристанув був у звістнім порожнїм стовпі і вернув єму назад двайцять франків.

Той пан називав ся Шофурнен; мужчина літ за шїсдесять, що був давнїйше урядником від почти, але тепер вже не міг робити тої служби, а цїла єго робота була лиш та, що ходив що вечера на бульвар на прохід а часом заходив до каварнї де ля Ґаіте заграти собі партию доміно.

Коли він наконець вирвав ся із того стовпа, походив ще трохи по бульварі, а відтак зайшов до каварнї, де був звичайним гостем. Сїв собі в кутику і казав дати собі склянку пива.

Незадовго по тім приходить якийсь високого росту, старий панок, іде просто до Шофурена та питає єго: А ти що тут робиш, друже, так сам один в своїм кутику як той борсук? Чому не сїдаєш собі коло нас; ходи заграємо собі в чотирох.

— Менї тепер не до граня.

— Меже ти слабий?

— То нї; але мене гнїває моя пригода. Двайцять франків мене коштувало, а то не дрібниця.

— За що-ж ти видав двайцять франків? Чи не яка жінка в тім? — Може ти якій дамі з театру післав букет?

— Щось також! Я ще нїколи не платив за букет більше як два су. То нове розпорядженє о стовпах — я єго не знав — нехай були єго оголосили. Я зайшов туди не сподїваючись нїчого злого, а відтак мусїв заплатити двайцять франків кари. То прикро.

— Але-ж, мій любий, з того, що ти тут плетеш, я анї трошки нїчого не розумію. Двайцять франків кари мусїв ти заплатити. А що-ж ти такого наробив; нещасливий чоловіче!

— Я пішов в зовсїм приличний спосіб до одного з тих стовпів, бо було потреба.

— А може ти так станув, що нарушив тим чувство моральности.

— Щось такого я би прецї не зробив. Я стояв, як потреба, а найлїпший доказ, що інспектор полїциї навіть з лиця мене не видїв. Вдарив мене лиш по плечи та сказав: За то треба двайцять франків заплатити — то не вільно — Ви повинні були то видїти, бо так надруковано. — Коли я відтак вийшов, оглядав я стовп від гори аж до споду; читав на нїм не одно, але такого нового заказу не знайшов.

— Ти собі жартуєш, Шофурнене, і хочеш мене здурити.

— Я тебе дурити — кпити собі з тебе. — А тобі що знов прийшло до голови?

— Твою історию зі стовпом, де ти мусїв заплатити двайцять франків, уважаю я лиш за жарт.

— Не сердь мене! Менї не до жартів. Я заплатив двайцять франків.

— Але-ж то попросту не може бути!

Приступає трох чи чотирох инших гостий і кажуть Шофурненови оповідати їм свою пригоду.

— Але-ж то не може бути, мій пане — відзиває ся один з них. Та-ж і я лише що прийшов звідтам, а менї не стало ся нїчого.

— Може Вас нїхто не видїв.

— Перейдїть ся по цїлім бульварі, а побачите, що всї стовпи занятї. При декотрих стоять навіть люди і чекають одні на других. — Та й полїцияни патролюють; як би то не було вільно, то они би певно зараз против того виступили.

— Бідний ти, Шофурнене, хтось тебе з твоїми двайцять франками взяв добре на „гоцки"!

— Не може бути — то якийсь дурисьвіт мене надув?

— Та же то річ ясна! — Але бо то й не злий збиток!

— Дїйстно удав ся. — То якийсь відважний злодюга! — Аж сьмішно. — В білий день, де на бульварі патролюють заєдно полїцияни. А то якийсь зухвалий!

— То мусїв бути якийсь битий на всї боки урвитель.

— А ти єго видїв і пізнав би єго?

— То правда, пізнїйше я дивив ся за ним, коли він утїшений переховував тих двайцять франків; але він мене не видїв.

— А що-ж то за чоловік?

— Чоловік в найкрасшім віцї, а виглядає як який міщух. — Мав на собі ясно-синий сурдут а на оцї опаску.

— Ясно-синий сурдут і опаска на оцї! — Того злодюгу я вже знаю. Крутив ся цїлий вечер на бульварі. Він чекав перед театром, заким ще уставили були бариєри і ждав, щоби єго пустити; опісля хотїв іти з пожарниками до середини. — Я гадав собі, що то „дурний Івась" лише що приїхав зі свого села. А тепер показує ся, що то якийсь злодюга! — Лїпше й не можна грати своєї ролї, щоби людий затуманити.

— А Ви би єго пізнали?

не вспів лиш до них прийти, але пакунки надав і они їдуть разом з ними. Приїхавши де Раґаца переконали ся, що пакунків нема, отже просили там начальника стациї, щоби він, скоро они надійдуть, вислав їх до Тун в Швайцариї. Коли пакунки і тут не наспіли, написали они лист до Песлера на подану їм адресу. Але лист вернув з допискою почти, що адресата не можна відшукати, бо він під поданою адресою не мешкає. Аж тепер зміркували Росиянки, що стали ся жертвою хитрого дурисьвіта, котрому так легко повірили і віднесли ся до російского ґен. консуляту о поміч, а той дав знати поліциї. Показало ся, що „фон" Песлер попросту украв ті пакунки з зелїзниці. В обох куфрах і в коши були паспорти Росиянок, три золоті ланцушки, два золоті нашийники з туркусами і ґранатами, брошка з гірского кришталу, золотий годинник і богато поменших дорогоцінностий біле, одїж та обув. Дальше слїдство показало, що той сам Песлер називав себе всїляко і витуманював від міских послугачів по пару риньских. Давав їм якийсь ключик нїби то від свого куфра та посилав до портера в тім а тім готели, щоби він отворив его куфер вийняв з него 20 або 30 зр. і через послугача прислав ему до тої а тої каварнї. Тимчасом брав від послугача пару риньских нїби то хвилевої позички. Розуміє ся, що в готели не знав нїхто того Песлера і не було нїякого куфра, а коли послугач вернув до каварнї, де Песлер нїби то чекав на него, то за хитрим дурисьвітом вже й слїд пропав.

— **Померли:** Алексій Наконечний, ц. к. професор рускої ґімназиї в Перемишли, упокоїв ся дня 13-го с. м. в Болехові, куди виїхав був до родини своєї жени; — Николай Мочаровский, товариш штуки друкарскої у Львові, в 42-ім роцї житя; — Олена з Тарасевичів Оробко, жена о. Йосифа Оробка, пароха в Станівцях на Буковинї.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Добрі ради.

— Нащо зважати в торговли збіжем: Чи то той, що купує, чи той що продає, повинен знати як пізнає ся вартість зерна збіжевого, бо після того іде й цїна збіжа. При торговли збіжем треба длятого зважати: 1) Щоби зерно було зовсїм сухе; купець пізнає ся на тім взявши збіже в руку, або розгризаючи зерно. — 2) Збіже мусить бути доспіле. Зерно має значно меншу вартість, коли єсть недоспіле, або переспіле. В першім случаю буває зерно поморщене і нерозвите; в другім случаю має за грубу плївку і легко кришить ся. — 3) Треба зважати на то, чи зерно не було довго на дощи; коли розгризати таке зерно, пізнає ся его по тім, що оно мягке. Треба також зважати на то, щоби не було зросле; в такім случаю має оно властивий собі солодкавий смак. — 4) Зерно, котре зле було переховане в шпихлїри, розпізнає ся по стухлім его запаху. — 5) Треба придивити ся, чи на зернї пшеницї нема снїти, бо таке зерно не дасть нїколи добірної муки: нїяке мите анї чищене опісля не поможе і не усуне злого вповнї. — 6) Добре, цїнне збіже повинно бути зовсїм чисте; не сьміє в нїм бути нїякого иншого зерна, анї взагалї нїякої нечистоти як кукілю, горошку, маток, пороху, піску, грудок, камінчиків, мишачого лайна і т. д. — 7) Зерно не повинно бути ушкоджене всїлякого рода комахами. — 8) Зерно повинно бути по можности однакової величини і однакової барви без домішки нерозвитого зерна. — 9) Найлїпше для млинів зерно єсть найтяжше. — 10) Не треба мішати з собою всїляких сорт одного і того самого рода. Така мішанина єсть причиною браку довіря до товару і впливає некористно на цїну. — 11) З двох впрочім одностайних родів збіжа єсть той лїпший, котрого вага его більша. Вага означає ся в той спосіб, що важить ся гектолїтер на кільоґрами. Гектолїтер пшеницї важить 70 до 83 кільоґрамів; жита 66 — 82 кільо; ячменю дворядкового 60 — 73 кільо; вівса 36 - 56 кільо; кукурудзи 70 — 80 кільо.

— Ріпа стернївка. Скоро збере ся збіже з поля, то можна зараз на стерню сїяти ріпу стернївку, котра аж до кінця грудня дає добру пашу для худоби, особливо для дійних коров. Сама стернївка, яко паша не має великої вартости, бо має в собі за богато води, але з додатком пашї, в котрій єсть пожива, що має в собі азот, єсть она для рогатої худоби дуже добра. Сїяти єї можна аж до кінця серпня, а в теплих сторонах навіть пізнїйше. Під засїв стернївки треба стерню плитко приорати, добре заволочити, погноїти, відтак ще раз добре заволочити і засїяти. На добрім ґрунтї вистане раз стерню переорати, особливо тогди, коли на поли нема бурянів, і коли на нїм була озимина під котру гноено. Дрібонечке насїне не повинно бути глубше в земли як на півтора центиметра в ґрунтї середнім а на 2 центиметри в ґрунтї легкім. Висївати треба пересїчно 2 кільо. Скоро стернївка виросте 4 до 6 центиметрів високо треба єї перший раз обсапати а опісля обгорнути. Позаяк стернївка росте аж до падолиста і видержує приморозки навіть до 5 або 6 степенів Цельзия а спрятана на зиму не добре держить ся, то треба єї як найдовше лишати на поли і в міру потреби з поля забирати. Подовгасту стернївку витягає ся руками з землї, і можна єї таки разом з листєм давати худобі; круглу виймає ся вилками і пряче ся в кінцї подібно як бараболю, але не треба єї довше в кінцях держати як до нового року, бо легко гріє ся і гниє. З гектара (морґ і три чверти) можна мати 20.000 до 24.000 кільоґрамів. Стернївку дає ся сиру рогатій худобі і вівцям, а вареною можна і безроги годувати. Стернївка єсть яко осїнна паша дуже добра для коров, але не треба єї більше давати яко по 25 кільо на одну корову; коли корови при тій скількости дістають ще й трохи сїна, то молока зовсїм не чути ріпою. Подовгасту стернївку можна давати цїлу і з листєм худобі; круглу треба обчистити з листя і покраяти в кружільця.

— Коли зривати грушки. Для всякої садовини дуже важна річ, щоб єї зірвати в пору, а для грушок то річ ще важнїйша. Коли зірвати грушки на кілька днів перед тим, заким они доспіють, то не мають доброго смаку, а зірвати пізнїйше, то смак їх ще гірший. Щоби грушки можна обривати в саму пору, то треба знати, коли яка сорта доспіває. Грушка повинна доходити не на дереві, але вже на складі. Навіть і лїтні грушки повинні по зірваню полежати ще зо два, три днї. Лїтні грушки показують самі, коли пора їх зривати. Скоро спаде з дерева перша спіла грушка, але не червачлива, тогди і пора зривати і другі. Звичайно зриває ся перший раз лиш третину — самі найспільші, а другі лишає ся, щоби ще на дереві доходили. Осїнні грушки треба зривати під конець вересня, а в теплих сторонах навіть ще скорше. Пізні осїнні треба зривати в перших днях жовтня а зимові, котрі аж в падолисті або грудни бувають добрі, треба зривати в половинї жовтня.

— На бігунку у телят добре єсть давати їм по одним сирім яйци рано, в вечер і в полудне. Яйце дає ся теляти найлїпше в той спосіб, що впихає ся ему в писок цїле зі шкаралупою. Коли телята вже старші, мають бодай 8 днїв, то можна їм давати що дня два рази по пів кватирки горівки. Тим способом можна ще навіть дуже слабі телята уратувати.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Берлин 17 серпня. Підчас недїльної катастрофи на зелїзници в Целле коло Гамбурґа покалїчило ся 50 осіб. Єсть підозріне, що причиною катастрофи був якийсь злочин. На сїм годин перед катастрофою переїздив туди цїсар нїмецкий.

Париж 17 серпня. Стан здоровля кн. Орлеаньского єсть вдоволяючий.

Християнїя 17 серпня. Якийсь рибак коло Шпіцберґів застрілив голуба з депешою: Ч. 3. В щасливій подорожи в 82 степеня північної ширини. (Нема однакож певности, чи то дійстно голуб Андреґо).

За редакцию відповідає Адам [illegible]

— Я видів, як він пішов до театру — а що він такий зухвалий, то може ще й сидить собі там спокійно.

— То би незле було. — Коли він ще там, то кажу его арештувати. Вишукаю его і відберу від него своїх двайцять франків.

Шофурнен пустив ся зараз чим скорше до театру, куди — як то він видів — зайшов був злодій.

Капустянна Головка, котрому здавало ся, що він в партеровій льожи видів капелюх своеї жінки, вийшов чим скорше з бальчону, та каже до послугачки: Дайте менї білет, з котрим можу всюди ходити. Тепер вже знаю, що робити і не буду вже брати фальшивих білетів, з котрими не хотять пускати.

— Я не можу Вам дати нїякого білету, мій пане — кажу ему послугачка. — Менї то не вільно. Коли виходите з бальчону, то менї не вільно дати Вам навіть контрамарки.

— Ну, то що иншого. Видко, що я без білету мушу всюди ходити.

Наш селюх іде на партер; хоче зайти до середини, а білетер здержує его.

— Ваш білет, мій пане?

— Менї вже не дають нїякого.

— Як то, Вам вже не дають нїякого? — Що то має ся значити.

— Або я знаю.

— Та й я не знаю; але без білету не вільно нїкого пускати.

— Що то знов за жарти, громи би Вас били! — Все якісь перешкоди! — Тепер менї вже терпцю не стає! — Скажу контрольорови. нехай верне менї гроші.

В тій самій хвили, коли Капустянна Головка розлючений приходить до контролї, показує ся з другого боку Шофурнен та кричить: А ось він, той злодій, той дурисьвіт! — Я его дуже добре пізнаю. — Поліцияне, будьте так добрі і приарештуйте сего пана.

— Мене арештувати. — Я — злодій, я, що лише що приїхав з Троає, звідтам де виробляють ковбаски. — Мій пане, Ви помиляєте ся.

— О, нї, нї. — Ви видурили від мене двайцять франків. — Я Вас аж надто добре пізнаю.

Приходить комісар поліциї. Шофурнен розповідає ему, що стало ся. Капустянна Головка приходить до переконаня, що він міг помилити ся і взяти того пана за того, що продав ему білет. — Розповідає також, що і як він зробив. — Старий урядник почтовий не хоче тому вірити, але на щастє для Капустянної Головки служба театральна стає ему за сьвідка. Найбільшим доказом его невинности було то, що він розповів людем від театру, що відобрав своїх двайцять франків.

Честний чоловік з провінциї показує комісареви свої папери і листами доказує, що він той сам. З найбільшою охотою вертає Шофурненови его гроші і присягає собі, що на будуче щось такого вже ему не стане ся, бо буде добре кождому дивити ся в лице, щоби его опісля пізнати.

Єму позволили вже йти з театру і він зазнавши тілько неприятностий постановив не шукати вже в театрі своеї жінки.

Бувший урядник почтовий вертає знов до своеї каварнї і думає собі: Про мене, нехай хто иший і повісить его; добре, що я маю свої гроші. — Я знаю ся на людех і не повірю анї слова з того, що він казав на свою оборону. — Я переконаний, що то один із найбільших дурисьвітів! — Нехай лиш попаде ся менї колись в руки, коли я буду судиєю присяжним!

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.